

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 8CoKR/10/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3119207220
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Sopková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3119207220.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Sopkovej a členiek senátu JUDr. Dariny Legerskej a Mgr. Ivany Šlesarovej v spore žalobcu NOVA LJUBLJANSKA BANKA, d.d. Ljubljana, so sídlom Trg republike 2, 1000 Ljubljana, Slovinská republika, ICO: 586 057 1000, právne zastúpeného BDM Legal s.r.o, so sídlom Gajova 4, 811 09 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 36 857 823, proti žalovanému JUDr. Ottovi Markechovi, správcovi konkurznej podstaty úpadcu Peter Križan - mäsko, v konkurze, so sídlom Svätoplukova 1339, 957 04 Bánovce nad Bebravou, IČO: 34 480 773, o určenie právneho dôvodu a výšky pohľadávky, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. 22Cbi/5/2019-354 zo dňa 19. augusta 2020, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovanému sa proti žalobcovi **p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1.1 Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal, aby súd určil, že pohľadávky žalobcu, vo výške 1.245.624,17 Eur, ktoré vznikli právnym titulom Zmluvy o úvere č. XXXX/TÚ/XXXX, zo dňa 23.11.2007 v znení dodatkov č. 1 zo dňa 01.10.2008, dodatku č. 2 zo dňa 31.10.2008 a dodatku č. 3 zo dňa 10.06.2009 a Zmluvy o bezregresnom factoringu pohľadávok č. XXXXX/XX, v znení dodatku č. 1 zo dňa 15.11.2007, Dodatku č. 2 zo dňa 22.05.2008, Dodatku č. 3 zo dňa 03.12.2008, Dodatku č. 4 zo dňa 04.02.2009 a Dodatku č. 5 zo dňa 10.06.2009, ktoré boli prevedené na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 5 zo dňa 15.09.2011 medzi NLB Factor, spol. s r.o., so sídlom Tomášikova 30, 821 01 Bratislava, IČO: 35 913 355 a spoločnosťou NOVA LJUBLJANSKA BANKA, d.d. Ljubljana, so sídlom Trg republike 2, SI - 1000, Ljubljana, Slovinská republika, zapísaná v súdnom registri Okresného súdu Ljubljana pod číslom: 586 057 1000 na spoločnosť NOVA LJUBLJANSKA BANKA, d.d. Ljubljana, so sídlom Trg republike 2, SI - 1000, Ljubljana, Slovinská republika, zapísaná v súdnom registri Okresného súdu Ljubljana pod číslom: 586 057 1000, a ktoré boli uplatnené ako pohľadávky proti podstate v konkurznom konaní vedenom Okresným súdom Trenčín pod sp.zn. 28R/4/2012 voči úpadcovi Peter Križan - MÄSKO, so sídlom Svätoplukova 1339, 957 04 Bánovce nad Bebravou, IČO: 34 480 773 sú pohľadávkami proti podstate v konkurznom konaní vedenom Okresným súdom Trenčín pod sp.zn. 28R/4/2012, zistenými čo do právneho dôvodu, výšky a poradia. Výrokom II. rozhodol o trovách konania tak, že žalovanému proti žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.2 V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie popísal skutkové okolnosti, zistené vykonaným dokazovaním: Úpadca - Peter Križan - Mäsko ako predávajúci a spoločnosť CORTE spol. s r.o. ako kupujúci uzavreli dňa 14.2.2006 kúpnu zmluvu, predmetom ktorej boli nehnuteľnosti nachádzajúce sa v kat. území B. za kúpnu cenu 952.665,47 Eur a následne Správa katastra povolila vklad vlastníckeho práva k uvedeným nehnuteľnostiam do katastra nehnuteľností v prospech spoločnosti CORTE spol. s r.o. Právny predchodca žalobcu (NBL Factor, spol. s r.o.) a spoločnosť CORTE spol. s r.o. uzavreli dňa 15.10.2007 Zmluvu o úvere, ktorá bola zmenená Dodatkom. č. 1., Dodatkom. č. 2.

a Dodatkom. č. 3. Právny predchodca žalobcu (NBL Factor, spol. s r.o.) a spoločnosť CORTE spol. s r.o. uzavreli dňa 23.11.2007 Zmluvu o vykonávaní bezregresného factoringu pohľadávok č. 52026/07. Právny predchodca žalobcu (NBL Factor, spol. s r.o.) a spoločnosť CORTE spol. s r.o. uzavreli dňa 26.9.2007 Zmluvu o zriadení záložného práva k predmetným nehnuteľnostiam. Záložné právo k predmetným nehnuteľnostiam bolo zapísané v katastri nehnuteľností v prospech právneho predchodcu žalobcu (NBL Factor, spol. s r.o.) Zmluvou

o postúpení pohľadávok zo dňa 15.9.2011 postúpil právny predchodca žalobcu (NBL Factor, spol. s r.o.) na žalobcu pohľadávku voči spoločnosti CORTE spol. s r.o. v konkurze.

Zo znaleckého posudku č. 9/2010 vypracovaného dňa 9.3.2010 znaleckou organizáciou

TOP HOUSE, spol. s r.o. vyplýva, že všeobecná hodnota zložiek majetku spoločnosti

CORTE spol. s r.o. - nehnuteľnosti zapísané v katastri nehnuteľností, k.ú. B., na liste vlastníctva č. XXXX pre účely reštrukturalizácie predstavuje 1.000.000,- Eur. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 1R/8/2009-56 zo dňa 26.5.2010, s účinkami zverejnenia ku dňu 1.6.2010 bol vyhlásený konkurz na majetok obchodnej spoločnosti CORTE spol. s r.o. Pôvodný veriteľ NBL Factor, spol. s r.o. si v konkurze vedenom na

OS Banská Bystrica pod sp. zn. 1R/8/2009 uplatnil pohľadávky voči úpadcovi - obchodnej spoločnosti CORTE spol. s r.o. Pôvodný veriteľ NBL Factor, spol. s r.o. postúpil pohľadávky voči spoločnosti CORTE spol. s r.o. na žalobcu. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 1R/8/2009-523 zo dňa 21.12.2011 bol povolený vstup žalobcu ako veriteľa do konkurzu vedeného na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 1R/8/2009 namiesto pôvodného veriteľa. Uznesením Okresného súdu Trenčín č.k. 28R/4/2012 zo dňa 3.1.2013, s účinkami zverejnenia ku dňu bol vyhlásený konkurz na majetok úpadcu Peter Križan - Mäsko. Rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č.k. 5C/80/2011-333 zo dňa 11.9.2014, potvrdeným rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/1151/2014 zo dňa 1.7.2015 bolo určené, že vlastníkom predmetných nehnuteľností je Peter Križan - Mäsko (úpadca).

V odôvodnení predmetného rozsudku bolo konštatované, že „došlo k účinnému odstúpeniu od kúpnej zmluvy a to odstúpením zo dňa 20.11.2006... Následné právne úkony medzi Petrom Križanom a spoločnosťou CORTE spol. s r.o. týkajúce sa sporných nehnuteľností, v ktorých vystupovala spoločnosť CORTE spoj. s r.o. ako vlastník (napr. nájomné zmluvy, zmluvy

o prevode týchto nehnuteľností a pod.) sú absolútne neplatné právne úkony; keďže spoločnosť CORTE spol. s r.o. nemala oprávnenie s nehnuteľnosťami disponovať.“ Najvyšší súd SR uznesením vydaným dňa 25.5.2016 pod sp. zn. 7Cdo 1360/2015 dovolanie odporcu - správcu úpadcu CORTE spol. s r.o. odmietol. Rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 41CoKR/11/2018 zo dňa 18.12.2018 boli vylúčené predmetné nehnuteľnosti zo súpisu konkurznej podstaty obchodnej spoločnosti CORTE spol. s r.o. Konštatoval, že odstúpením od zmluvy sa zmluva zrušila s účinkami ex tunc, čím zanikol právny titul, na základe

ktorého nadobúdateľ získal vlastnícke právo k nehnuteľnosti. Najvyšší súd SR uznesením

vydaným dňa 28.1.2020 pod sp. zn. 1Obdo/56/2019 dovolanie odporcu - správcu úpadcu CORTE spol. s r.o. odmietol. Žalobca si dňa 4.7.2019 uplatnil u žalovaného ako správcu úpadcu Peter Križan - Mäsko v konkurze vyhlásenom na majetok vedenom na OS Trenčín pod sp. zn. 28R/4/2012 pohľadávky proti podstate, ktoré pozostávajú z istiny

1.015.733,74 Eur, úrokov ku dňu postúpenia vo výške 30.376,11 Eur a úrokov z omeškania ku dňu postúpenia vo výške 199.514,32 Eur. Žalovaný ako správca úpadcu Peter Križan - Mäsko doručil žalobcovi oznámenie, že neuznáva právny dôvod, výšku a poradie žalobcom uplatnených pohľadávok a ich popretie.

1.3 Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 28 ods. 7, 8, § 87 ods. 8 zákona

č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej len „ZoKR“), § 151d ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka. Zdôraznil, že predmetom prejednávanej veci bola žaloba o určenie pohľadávky proti podstate (incidenčná žaloba), pričom konštatoval, že boli naplnené hmotno-právne podmienky podania incidenčnej žaloby. Žaloba bola podaná na príslušnom súde

v zákonnej lehote aktívne legitimovaným subjektom, a to žalobcom ako veriteľom, ktorého právny dôvod ani výšku pohľadávky proti podstate správca neuznal a smeruje proti pasívne legitimovanému subjektu, žalovanému - správcovi úpadcu. Ďalej uviedol, že pre posúdenie dôvodnosti podania žaloby bolo potrebné v tomto konaní ustáliť, či žalovaný v súlade so zákonom pohľadávku žalobcu neuznal, alebo či sú dané dôvody, pre ktoré by pohľadávka žalobcu uplatnená proti podstate v konkurze vedenom proti úpadcovi, špecifikovaná v petite žaloby, bola určená čo do právneho dôvodu, výšky a poradia. Žalovaný, ako správca úpadcu, neuznal žalobcom uplatnenú pohľadávku proti podstate z troch dôvodov a to: z dôvodu neexistencie zmluvného vzťahu medzi úpadcom a žalobcom, z dôvodu absolútnej neplatnosti záložnej zmluvy uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a obchodnou spoločnosťou CORTE spol. s r.o. a z dôvodu neexistencie obohatenia úpadcu a jeho veriteľov na úkor žalobcu. Vo vzťahu k otázke spornej medzi stranami týkajúcej sa dôvodu neexistencie zmluvného vzťahu medzi úpadcom a žalobcom ako dôvodu, pre ktorý nebola žalobcom uplatnená pohľadávka proti podstate správcom uznaná, súd zhodne s argumentáciou žalobcu poukazuje na znenie ustanovenia § 28 ods. 7, 8 ZoKR, z ktorého vyplýva právo veriteľa

(v danom prípade žalobcu) uplatniť si svoju pohľadávku, ktorú má voči inej osobe než úpadcovi, ak je táto zabezpečená zabezpečovacím právom vzťahujúcim sa k majetku úpadcu. Pre úspešné uplatnenie pohľadávky preto v zmysle citovaného zákonného znenia nie je nevyhnutné, aby žalobca bol priamo v zmluvnom vzťahu s úpadcom, postačuje, ak disponuje pohľadávkou, ktorá je zabezpečená zabezpečovacím právom vzťahujúcim sa k majetku úpadcu. Tu však vyvstáva otázka, či žalobca takou pohľadávkou disponuje. Spornou

a zároveň kľúčovou v tomto spore je tak existencia záložného práva žalobcu, ktoré žalobca odvodzuje zo záložnej zmluvy uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a obchodnou spoločnosťou CORTE spol. s r.o. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na zásadu,

v zmysle ktorej pokiaľ už bola v občianskoprávnom konaní právoplatne vyriešená určitá otázka hmotnoprávneho vzťahu účastníkov, je súd v inom konaní, v ktorom má tú istú otázku posúdiť ako prejudiciálnu, viazaný jej skorším posúdením (uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo/44/2019). Niet sporu a to ani medzi sporovými stranami, že vzhľadom na rozhodnutia súdov, ktorými bolo určené vlastnícke právo úpadcu Petra Križana k predmetným nehnuteľnostiam a ktorými bol vylúčený majetok úpadcu Petra Križana zo súpisu majetku

v konkurze vedenom proti spoločnosti CORTE spol. s r.o. je otázka vlastníckeho práva

k predmetným nehnuteľnostiam vyriešená a to tak, že následkom odstúpenia od kúpnej zmluvy uzavretej medzi úpadcom Petrom Križanom ako predávajúcim a spoločnosťou CORTE spol. s r.o. ako kupujúcim sa táto zmluva od začiatku zrušila. Týmto zrušením zanikol právny titul, od ktorého spoločnosť CORTE spol. s r.o. (zmluvná strana Záložnej zmluvy) odvodzovala svoje vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam. Žalobca akceptujúc vyriešenie otázky vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam v prospech úpadcu (vzhľadom na konštatáciu tejto skutočnosti viacerými súdmi) namietal, že žiadny

z výrokov súdov sa v týchto konaniach nezaoberal platnosťou alebo neplatnosťou záložnej zmluvy, keďže ide úplne samostatnú otázku. V tejto súvislosti súd uvádza, že hoci žiaden

z výrokov súdnych rozhodnutí sa otázku platnosti či neplatnosti Záložnej zmluvy nekonštatoval, v odôvodnení rozsudku Okresného súdu Bánove nad Bebravou, potvrdeného rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne, ktorý rozsudok sa stal podkladom i pre ďalšie súdne rozhodnutia, bolo konštatované, že platným odstúpením od zmluvy sa zmluva o prevode vlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam od začiatku zrušila. Následné právne úkony, týkajúce sa predmetných nehnuteľností, v ktorých vystupovala spoločnosť CORTE spol. s r.o. ako vlastníč (napr. nájomné zmluvy, zmluvy o prevode predmetných nehnuteľností a pod.) sú absolútne neplatné právne úkony, keďže spoločnosť CORTE spol. s r.o. nemala oprávnenie

s predmetnými nehnuteľnosťami disponovať. Neplatnosť právnych úkonov obchodnej spoločnosti CORTE spol. s r.o., týkajúcich sa predmetných nehnuteľností, vyplýva

z ustanovenia § 151d ods. 3 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého len vlastníč môže zriadiť záložné právo na predmet, ktorý ma vo svojom vlastníctve. Vychádzajúc z už právoplatných rozhodnutí súdov, ktorými bolo určené vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam v prospech úpadcu Petra Križana a to na základe odstúpenia od kúpnej zmluvy, musel súd skonštatovať, že absolútne neplatnými právnymi úkonmi sú i následné právne úkony, v ktorých vystupovala spoločnosť CORTE spol. s r.o. ako vlastníč predmetných nehnuteľností, a teda aj Zmluva o zriadení záložného práva k predmetným nehnuteľnostiam, ktorú dňa 26.9.2007 uzavreli právny predchodca žalobcu (NBL Factor, spol. s r.o.) a spoločnosť CORTE spol. s r.o. Žalobca na podporu svojho nároku vyplývajúceho zo Záložnej zmluvy, ktoré by odôvodňovalo úspešné uplatnenie pohľadávky proti podstate poukázal na trend v judikatúre ako

i rozhodovacej činnosti súdov SR vo vzťahu k vzájomnej kolízii dvoch ústavných hodnôt a to princípu ochrany dobrej viery ďalšieho nadobúdateľa (princíp dobrej viery, dôvery v akty štátu a právnej istoty v demokratickom právnom štáte) a princípu ochrany vlastníckeho práva pôvodného vlastníka (princíp nemo plus iuris ad alium transfere potest quam ipse habet, t. j. nikto nemôže previesť na iného viac práv, než koľko sám má) smerujúci v prospech dobromyseľného vlastníka. Súd prvej inštancie uviedol, že rozhodne nepopiera jednoznačný trend v rámci rozhodovacej činnosti súdov prelajúcí zásadu „nemo plus iuris ad alium transfere potest, quam ipse habet“, na ktorú žalobca poukazuje. Podľa právneho názoru súdu prvej inštancie však doposiaľ známe judikáty nie je možné na prejednávajúcu vec aplikovať, keď v danom prípade vzniknutej kolízii ochrany vlastníckeho práva s princípom ochrany dobrej viery nešlo o porovnateľný skutkový stav. V danom prípade dobromyseľnosť žalobcu súd nespochybňuje, pričom zároveň uvádza, že sa nestotožnil ani s argumentáciou žalovaného o tom, že by žalobca nevyňaložil dostatočnú opatrnosť pri uzatváraní Záložnej zmluvy. Samotná dobromyseľnosť žalobcu pri uzavretí Záložnej zmluvy však podľa právneho názoru súdu nepostačuje na prelomenie princípu ochrany vlastníckeho práva pôvodného vlastníka. V zhode s argumentáciou žalovaného však musí poukázať na skutkovú odlišnosť od uvádzanej judikatúry, keď v prejednávanej veci došlo k uzavretiu Záložnej zmluvy so spoločnosťou CORTE spol. s r.o. (subjekt odlišný od úpadcu) až po tom, čo došlo k odstúpeniu od zmluvy. Okrem kolízie uvedených dvoch vyššie zmienených princíпов (princíp ochrany dobrej viery ďalšieho nadobúdateľa a princípu ochrany vlastníckeho práva pôvodného vlastníka) je potrebné brať do úvahy i ďalší princíp

a to princíp právnej istoty v rámci rozhodovacej činnosti súdov. Súd síce nie je viazaný dôvodmi, resp. skutočnosťami, ktoré sú uvádzané v rozhodnutí iného súdu (v danom prípade súdu prvej inštancie i odvolacieho súdu v inej než v prejednávanej veci), práve v záujme právnej istoty a zachovajúc zásadu predvídateľnosti súdneho rozhodnutia súd v súlade

s § 151d ods. 3 Občianskeho zákonníka a poukazujúc na už konštatovanú skutočnosť (hoci len v odôvodnení rozhodnutia) o absolútnej neplatnosti právnych úkonov nasledujúcich po tom, ako došlo k platnému odstúpeniu od zmluvy, považuje Záložnú zmluvu za absolútne neplatný právny úkon. Vychádzajúc z uznesenia NS SR sp.zn. 1Cdo/44/2019 ako i v rámci zachovania právnej istoty, vzhľadom na konštatovanie viacerých súdov o platnosti odstúpenia od zmluvy, súd už v rámci dokazovania nepreskúmal skutočnosti uvádzané žalobcom spochybňujúce platnosť predmetného odstúpenia od zmluvy a nevykonal ani navrhovaný dôkaz výsluchom svedkov, keď ako už bolo uvedené, dobromyseľnosť žalobcu pri uzavretí Záložnej zmluvy nespochybňoval. Vzhľadom na uvedené skutočnosti preto súd uzavrel, že postup žalovaného, ktorý neuznal uplatnené pohľadávky žalobcu proti podstate bol opodstatnený pre dôvody ním uvedené, pričom neboli zistené dôvody, ktoré by umožnili súdu určiť, že pohľadávky žalobcu uplatnené proti podstate, špecifikované v žalobe, sú zistené čo do právneho dôvodu a výšky, preto súd rozhodol tak, že výrokom I. tohto rozsudku žalobu zamietol. O nároku na náhradu trov súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP

a priznal úspešnému žalovanému proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd podľa § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom po právoplatnosti rozsudku.

2. Proti tomuto rozsudku podal žalobca včas odvolanie, v ktorom namietal odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/ a h/ CSP a žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil v napadnutej časti a vec mu vrátil na ďalšie konanie alebo ho v napadnutej časti zmenil tak, že žalobe vyhovie. Namietal, že v zmysle § 24 ods. 1 písm. c/

a § 24 ods. 2 písm. a/ CSP je nesprávne poučenie súdu prvej inštancie o tom, že odvolanie proti napadnutému rozsudku je možné podať na Krajský súd v Trenčíne, keďže na konanie o odvolaní je príslušný Krajský súd v Bratislave. Pokiaľ súd prvej inštancie cituje z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/44/2019, toto pojednáva o pasívnej vecnej legitímácii žalovaného a zámeny strán v spore v dôsledku nesprávne uvedeného identifikačného čísla žalovaného. Súd prvej inštancie zrejme chcel poukázať na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/44/2010, zverejnené v zbierke stanovísk pod číslom R 3/2013, v ktorom rozhodnutí najvyšší súd vyslovil právnu vetu, že pokiaľ už bola v občianskoprávnom konaní právoplatne vyriešená určitá otázka hmotnoprávneho vzťahu účastníkov, je súd v inom konaní, v ktorom má tú istú otázku posúdiť ako prejudiciálnu, viazaný skorším posúdením. Žalobca nemá inú možnosť ako rešpektovať rozhodnutia súdov, ktorými bola otázka vlastníckeho práva a otázka vylúčenia majetku z konkurznej podstaty spoločnosti

CORTE, spol. s r.o. právoplatne rozhodnutá, čo tvrdil aj v konaní. Súd prvej inštancie však opomenul skutočnosť, že v odôvodnení rozhodnutia najvyššieho súdu je vyslovený jednoznačný aplikačný predpoklad, a to skutočnosť, že sa musí jednať o právoplatné rozhodnutie hmotnoprávneho vzťahu

medzi tými istými účastníkmi konania. Otázka hmotnoprávneho vzťahu žalobcu a úpadcu nebola právoplatne rozhodnutá žiadnym rozhodnutím súdu, preto mal tvrdenie súdu prvej inštancie, že otázka hmotnoprávneho vzťahu účastníkov už bola právoplatne vyriešená, ktorým skorším rozhodnutím súdu je viazaný, za zjavne nesprávne. K otázke hmotnoprávneho posúdenia vzťahu účastníkov tohto konania sa súd v rozpore s právom na spravodlivý proces vyhol a uprednostnil formálne odôvodnenie, ktoré vyúsťuje do zrejmej a do očí bijúcej nesprávnosti a nespravodlivosti. Vyriešiť spor nie je možné bez posúdenia otázky hmotnoprávneho vzťahu účastníkov tohto konania. Pri posudzovaní tohto hmotnoprávneho vzťahu nevyhnutne dochádza k stretu dvoch základných princípov, a to princípu ochrany dobromyseľnosti žalobcu pri nadobudnutí záložného práva zaťažujúceho majetok úpadcu a princípu ochrany vlastníckeho práva žalovaného. Poukázal na svoje predošlé vyjadrenia, v ktorých argumentoval okrem iného uznesením Ústavného súdu sp.zn. I. ÚS 549/2015. Po vydaní tohto prelomového uznesenia aj po vzore Českej republiky, sa pohľad súdov na kolíziu zásad výrazne zmenil. Ústavný súd svoje rozhodnutie neskôr opakovane potvrdil rozhodnutiami sp.zn. I. ÚS 151/2016 a I. ÚS 460/2017 a vyzval všeobecné súdy, aby otázku dobromyseľnosti vždy riadne posúdili s tým, že (pokiaľ je to možné a spravodlivé a pokiaľ nie je možné prisúdiť ochranu obom práva) je namieste prisúdiť ochranu tomu z práv, ktorému svedčí všeobecná idea spravodlivosti. Ústavný súd tiež tvrdí, že väčšie riziko by mal niesť nedbalý vlastník ako dobromyseľný nadobúdateľ. Ústavný súd judikoval, že uvedenú otázku považuje za vyriešenú a aplikovateľnú na všetky skutkovo podobné prípady. V súdnej veci ide o skutkovo podobný prípad a napriek rozhodnutiu súdu

o určení vlastníckeho práva si žalobca naďalej myslí, že vlastnícke právo bolo síce potvrdené vlastníkov, avšak úpadca sa v čase vzniku záložného práva žalobcu a dlhé roky potom ako vlastník nesprával. Právny predchodca žalobcu v čase uzatvorenia zmluvy o zriadení záložného práva vychádzal zo stavu evidovaného v katastri nehnuteľností a nemal mať prečo pochybnosť o vlastníckom práve spoločnosti CORTE, spol. s r.o. ; spoločnosť CORTE, spol.

s r.o. vyhlásila v zmluve o zriadení záložného práva, že je vlastníkom nehnuteľností; katastrálny odbor okresného úradu potvrdil vznik záložného práva právneho predchodcu žalobcu na nehnuteľnosti vo vlastníctve spoločnosti CORTE, spol. s r.o. ; rovnaký záver

o vlastníckom práve spoločnosti CORTE, spol. s r.o. vyplýva aj zo znaleckého posudku

č. 9/2010 vyhotoveného spoločnosťou TOP HOUSE, s.r.o.; zo správania úpadcu a spoločnosti CORTE, spol. s r.o. po dlhé roky nevyplývala pochybnosť o tom, kto je vlastníkom nehnuteľnosti. Žalobca nemal dôvod na akúkoľvek pochybnosť o vlastníckom práve spoločnosti CORTE, spol. s r.o. a postupoval v zmysle zásad bežného obchodného styku, tak pri uzatvorení zmluvy o zriadení záložného práva, ako aj dlhé roky potom. Otázka vzniku

a trvania záložného práva žalobcu nie je sporná. Napriek otáznemu odstúpeniu od kúpnej zmluvy k nehnuteľnostiam zo strany úpadcu a zániku hlavného záväzkovoprávneho vzťahu by mal zaniknúť aj akcesorický právny vzťah, teda zabezpečovacie právo záložného veriteľa. Napriek tomu si žalobca myslí, že v zmysle rozhodnutia ústavného súdu a spomínaného posunu v judikatúre by mal odvolací súd prehodnotiť rozhodnutie a opätovne posúdiť vzťah žalobcu ako záložného veriteľa s prihliadnutím na jeho obozretnosť a dobromyseľnosť. Ak je v právomoci súdu poskytnúť ochranu dobromyseľným nadobúdateľom v prípade reťazových prevodov nehnuteľností, v prípade relatívne alebo absolútne neplatných právnych úkonov, mohol by odvolací súd prihliadnuť aj na postavenie žalobcu ako záložného veriteľa, o ktorého dobromyseľnosti niet pochyb. Opätovne poukázal na situáciu pochybného odstúpenia od zmluvy o prevode nehnuteľnosti zo strany úpadcu vo vzťahu k žalobcovi ako záložnému veriteľovi a poukázal na stanovisko Ústavného súdu Českej republiky v rozhodnutí sp.zn.

PL. ÚS 78/06. Žalobca ako záložný veriteľ by nemal byť dotknutý na svojich právach odstúpením od zmluvy zo strany úpadcu, keďže postupoval v presvedčení, že uzatvára zmluvu o zriadení záložného práva s vlastníkom nehnuteľnosti. Ak súd tvrdí, že ochranu dobromyseľnému nadobúdateľovi nemožno poskytnúť preto, že k uzavretiu záložnej zmluvy došlo až potom, čo úpadca od kúpnej zmluvy odstúpil, túto skutočnosť podľa jeho názoru treba naopak vykladať na ťarchu nezodpovedného vlastníka. Súd prvej inštancie sa mal zaoberať aj otázkou materiálnej publicity katastra nehnuteľností. Právny poriadok nestanovuje žiadnu povinnosť stranám neplatného právneho úkonu, aby o neplatnosti informovali katastrálny úrad, čo však vytvára pôdu pre realizáciu neplatných právnych úkonov. Vynára sa otázka, prečo súdy považujú za spravodlivé poskytnúť ochranu dobromyseľným nadobúdateľom vlastníckeho práva, ktorí svoje právo odvodzujú od právneho úkonu, ktorý zanikol, ale prisúdenie ochrany dobromyseľnému nadobúdateľovi záložného práva za obdobných okolností sa javí ako nemožné. Poukázal na judikát Najvyššieho súdu SR

sp.zn. 4Cdo/95/2019 zo dňa 29.01.2020 a na rozsudok Najvyššieho súdu SR

sp.zn. 4Cdo/142/2019 zo dňa 29.04.2020, ktorým najvyšší súd vyriešil rozpor judikatúry

v právnej otázke medzi ústavným súdom a najvyšším súdom tak, že rozhodnutia ústavného súdu pôsobia vo vzťahu k všetkým rozhodnutiam najvyššieho súdu ako precedentne záväzné. Konštatovanie žalovaného ako správcu majetku úpadcu o neexistencii záložného práva nie je v jeho kompetencii, právomoc určiť, či právo existuje alebo neexistuje nemá správca, ale len súd. Keby sa úpadca správal ako skutočný vlastník nehnuteľností, odstúpenie od zmluvy by zmaterializoval do zápisu do katastra nehnuteľností, k uzavretiu záložnej zmluvy rok po domnelom odstúpení od zmluvy a k poskytnutiu úveru žalobcom by nikdy nedošlo. Súd sa nevysporiadal so spornou otázkou existencie obohatenia úpadcu na úkor žalobcu tak, ako bola prezentovaná na pojednávaní 19.8.2020. Súd sa nedostatočne vysporiadal so skutkovými tvrdeniami strán, ktoré považoval za sporné. Dovoľával sa princípu dobrej viery, ktorý je jedným z kľúčových prejavov princípu právnej istoty. Žalobca urobil maximum pre ochranu svojich práv. Pokiaľ aj súd rozhodol o určení vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v prospech úpadcu, nespôsobuje to automaticky zánik záložného práva. Zamietnutím žaloby došlo k zjavnej nespravodlivosti vo vzťahu k žalobcovi, ktorý napriek obozretnosti a dobromyseľnosti nebude môcť byť uspokojený zo žiadneho z inštitútov, ktoré použil na svoje zabezpečenie.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne vyjadril tak, že zotrváva na svojich predchádzajúcich vyjadreniach vo veci. Súd prvej inštancie oprel svoje rozhodnutie o právoplatne vyriešené otázky hmotnoprávneho charakteru, vyplývajúce z právoplatných rozhodnutí. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

4. Žalobca následne písomne uviedol, že zotrváva na argumentácii uvádzanej v odvolaní i v predchádzajúcich podaniach.

5. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec v intenciách ustanovení § 379 a § 380 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), t. j. v medziach podaného odvolania a jeho dôvodov.

6. V zmysle ustanovenia § 385 ods. 1 CSP nebolo potrebné na prejednanie odvolania žalobcu nariaďovať pojednávanie.

7. V zmysle § 378 ods. 1 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Odvolací súd je v zásade viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP).

9. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

10. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. Žalobca v odvolaní namieta odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/, d/ a h/ CSP, spočívajúce v tom, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

12. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 365 ods. 1 písm. b/ CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné

konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

13. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d) CSP dopadá na všetky pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod iné odvolacie dôvody, avšak vždy len za predpokladu, že tieto pochybenia mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Zvyčajne pôjde o prípady nesprávne realizovanej mandukčnej povinnosti súdu, pochybenia vo vykonanom dokazovaní (napr. vykonanie nezákonne získaného dôkazu, vypočutie svedka bez jeho poučenia o práve odprieť výpoveď a podobne) alebo posúdenie predbežnej otázky v rozpore s existujúcim rozhodnutím príslušného orgánu.

14. Právnym posúdením v zmysle odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

15. Odvolací súd po preskúmaní veci zistil, že odvolacie námietky žalobcu nie sú dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny.

16. Za aplikácie § 380 ods. 2 CSP posudzoval odvolací súd z úradnej povinnosti, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci, a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP. Vychádzajúc z obsahu súdneho spisu odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie dodržal v konaní procesné predpisy upravujúce procesný postup o povinnom poučení strany v spore o procesných právach a o procesných povinnostiach, o predvolávaní na nariadené pojednávania za účelom prejednania veci, pri vykonávaní dokazovania a procesný postup pred skončením dokazovania.

17. K odvolacej námietke žalobcu týkajúcej sa postupu prvoinštančného súdu porušujúceho právo žalobcu na spravodlivý proces spočívajúceho v nesprávnom poučení a kauzálne príslušnom súde na prejednanie odvolania proti napadnutému uzneseniu uvádza odvolací súd nasledovné:

17.1 Podľa ust. § 13 CSP na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného ak nie je ustanovené inak.

17.2 Podľa § 20 písm. d) CSP namiesto všeobecného súdu žalovaného je na konanie príslušný výlučne súd, na ktorom prebieha konkurzné konanie alebo reštrukturalizačné konanie, ak ide o spor vyvolaný osobitnou povahou týchto konaní, okrem sporov o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

17.3 Podľa § 24 ods. 1 CSP na konkurzné konanie a reštrukturalizačné konanie sú príslušné a) Okresný súd Bratislava I pre obvod Krajského súdu v Bratislave, b) Okresný súd Trnava pre obvod Krajského súdu v Trnave, c) Okresný súd Trenčín pre obvod Krajského súdu v Trenčíne, d) Okresný súd Nitra pre obvod Krajského súdu v Nitre, e) Okresný súd Žilina pre obvod Krajského súdu v Žiline, f) Okresný súd Banská Bystrica pre obvod Krajského súdu v Banskej Bystrici, g) Okresný súd Prešov pre obvod Krajského súdu v Prešove, h) Okresný súd Košice I pre obvod Krajského súdu v Košiciach.

17.4 Podľa § 24 ods. 2 CSP na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vydanému v konaní podľa odseku 1 je príslušný a) Krajský súd v Bratislave pre obvody súdov uvedených v odseku 1 písm. a) až d), b) Krajský súd v Banskej Bystrici pre obvody súdov uvedených v odseku 1 písm. e) a f), c) Krajský súd v Košiciach pre obvody súdov uvedených v odseku 1 písm. g) a h).

17.5 Nielen z výkladu vyššie citovaného ust. § 20 písm. d) CSP (Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol. Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C.H.Beck 2016, 145 str.), ale aj z ustálenej rozhodovacej činnosti súdov SR je bez akýchkoľvek pochybností, že za spor vyvolaný osobitnou povahou konkurzného konania alebo reštrukturalizačného

konania sa považuje napríklad spor o určenie neúčinnosti právneho úkonu úpadcu voči veriteľovi, spor o určenie za pohľadávku proti podstate, ale aj všetky konania, ktoré sa dotýkajú konkurznej podstaty alebo s ňou súvisia.

17.6 Z obsahu spisu je zrejmé, že v súdnej veci ide o spor vedený na základe žaloby o určenie pohľadávky proti podstate, ktorý je sporom vyvolaným konkurzom. Nejde teda priamo o konkurzné konanie, ktorého podstatou je v prípade úpadku dlžníka speňaženie jeho majetku a kolektívne uspokojenie všetkých veriteľov dlžníka. Z ustálenej rozhodovacej praxe súdov Slovenskej republiky a z výkladu k ust. § 24 ods. 1, 2 CSP upravujúceho kauzálnu príslušnosť na konkurzné a reštrukturalizačné konanie pritom vyplýva, že len na rozhodovanie o odvolaniach vo veciach konkurzného a reštrukturalizačného konania sú príslušné konkrétne Krajský súd v Banskej Bystrici, Krajský súd v Bratislave a Krajský súd v Košiciach, a to pre obvody súdov uvedených v predmetnom ustanovení. Na spory týkajúce sa sporov vyvolaných osobitnou povahou konkurzného a reštrukturalizačného konania však budú príslušné krajské sudy v obvode súdu, ktorý rozhodoval vec v prvom stupni (Števec M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol. Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C.H.Beck 2016, 155 str.)

17.7 Súd prvej inštancie potom postupoval správne, keď strany sporu poučil o možnosti podať odvolanie na Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd kauzálny príslušný na prejednanie odvolania napadnutého rozsudku vydaného bez akýchkoľvek pochybností v incidenčnom spore, teda v spore vyvolanom konkurzom (a nie v samotnom konkurznom konaní). Odvolací súd teda v procesnom postupe prvoinštančného súdu pri plnení manuálnej (poučovacej) povinnosti nevzhladol žiadne pochybenie, ktoré by predstavovalo porušenie práva žalobcu na spravodlivý proces a ktoré by napĺňalo odvolací dôvod vymedzený v ust. § 365 ods. 1 písm. b) CSP.

18. Z odvolania žalovaného je zrejmé, že tiež namieta kauzálnu príslušnosť Krajského súdu v Trenčíne ako súdu príslušného na rozhodovanie o odvolaní proti napadnutému rozsudku.

18.1 Vychádzajúc z citovaných ustanovení CSP a z obsahu spisu odvolací súd po zohľadnení všetkých vyššie popísaných relevantných skutočností dospel k záveru, že námietka žalobcu o kauzálny nepríslušnosti Krajského súdu v Trenčíne na rozhodnutie o odvolaní proti napadnutému rozsudku, vydanému v prebiehajúcom incidenčnom konaní (v spore o určenie právneho dôvodu a výšky pohľadávky) nie je opodstatnená a že niet dôvodu na postup podľa § 43 ods. 1 CSP.

19. V rozhodovanej veci odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, príslúchajúceho spisového materiálu a vyhodnotení toho, čo uviedli v rámci odvolacieho konania strany, skonštatoval, že prvoinštančný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci, vykonal dokazovanie, ktoré vyhodnotil v súlade s ust. § 191 ods. 1 CSP a v napadnutom rozsudku sa riadne vysporiadal so skutkovou i právnou argumentáciou strán vznesenou v prvostupňovom konaní. Popísané skutkové a právne závery súd prvej inštancie náležite vysvetlil spôsobom, z ktorého je zrejmé, akými úvahami sa riadil. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia zodpovedá kritériám odôvodnenia rozsudku podľa § 220 ods. 2 až 4 CSP i rozhodovacej praxi vyšších súdnych autorít.

20. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie, ako aj s jeho právnym posúdením.

21. Súd prvej inštancie správne vychádzal z toho, že predmetom prejednávanej veci bola žaloba o určenie pohľadávky proti podstate (incidenčná žaloba), pričom boli naplnené hmotno-právne podmienky podania incidenčnej žaloby, ktorá skutočnosť v odvolacom konaní spochybnená nebola.

22. Podľa § 28 ods. 7 ZoKR v konkurze uplatňuje svoju pohľadávku prihláškou aj veriteľ, ktorý má pohľadávku voči inej osobe ako úpadcovi, ak je zabezpečená zabezpečovacím právom vzťahujúcim sa k majetku úpadcu. Takýto veriteľ môže byť v konkurze uspokojený iba z výťažku získaného speňažením

majetku, ktorý zabezpečuje jeho pohľadávku, pričom hlasovacie práva na schôdzi veriteľov môže vykonávať iba v rozsahu, v akom jeho pohľadávka bude pravdepodobne uspokojená z majetku, ktorým je zabezpečená.

23. Podľa § 28 ods. 8 ZoKR ak si takýto veriteľ svoju zabezpečenú pohľadávku v základnej prihlasovacej lehote neprihlási, na jeho zabezpečovacie právo sa v konkurze neprihliada, má však proti dotknutej podstate právo na vydanie toho, o čo sa dotknutá podstata v dôsledku toho obohatila, pričom takéto právo môže uplatniť proti dotknutej podstate ako pohľadávku proti podstate, ktorá sa však uspokojí až po uspokojení všetkých ostatných pohľadávok proti tejto podstate.

24. Podľa § 87 ods. 8 ZoKR ak správca neuznáva právny dôvod alebo výšku pohľadávky proti podstate, bez zbytočného odkladu vyzve veriteľa, aby sa najneskôr v lehote 15 dní od doručenia výzvy žalobou podanou voči správcovi domáhal, aby súd určil právny dôvod alebo výšku pohľadávky proti podstate s poučením o následkoch zmeškania tejto lehoty. Ak veriteľ žalobu včas nepodá, na pohľadávku proti podstate sa v rozsahu, v ktorom ju správca neuznal, v konkurze neprihliada. Ak sa už o právnom dôvode alebo výške pohľadávky proti podstate právoplatne rozhodlo po vyhlásení konkurzu, o určení jej právneho dôvodu alebo výšky už nie je možné rozhodovať podľa tohto ustanovenia.

25. Incidenčné konanie je bežné sporové konanie, ktoré začína dorúčením incidenčnej žaloby na príslušný súd. Obsah žaloby v incidenčnom spore je determinovaný obsahom popieracieho prejavu správcu (porov. Ďurica M. Zákon o konkurze a reštrukturalizácii. Bratislava : IURA EDITION, 2012, s. 251 a nasl.).

26. Odvolací súd v súvislosti s uvedeným zdôrazňuje, že účelom incidenčného konania je v podstate len rozhodnúť o tom, či popierací prejav správcu obstoje alebo nie, teda či dôvody obsiahnuté v popieranom prejave správcu zodpovedajú skutočnosti a vylučujú pohľadávku z uspokojenia v konkurze tak, ako bola prihlásená. I v zmysle nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS/409/2013-49 zo dňa 11.09.2014, je predovšetkým úlohou správcu, nie súdu konajúceho v incidenčnom konaní, preskúmať prihlásené pohľadávky a podľa svojich zistení popierať alebo nie, pričom nedostatok popretia má za následok ich uznanie, a tým aj účasť na uspokojení v konkurze. Úlohou incidenčného konania nie je teda opätovne preskúmavanie uplatnenej pohľadávky súdom, pretože to je úlohou správcu. Účelom incidenčného konania je v podstate len rozhodnúť o tom, či popierací prejav správcu obstoje alebo nie, teda či dôvody obsiahnuté v popieranom prejave správcu zodpovedajú skutočnosti a vylučujú pohľadávku z uspokojenia v konkurze tak, ako bola prihlásená. Incidenčné konanie nie je konaním, v ktorom by veriteľ uplatňoval svoju pohľadávku proti dlžníkovi a v ktorom by tak predmetom konajúceho súdu mal byť celý právny vzťah medzi nimi v celej jeho šírke a hĺbke.

27. S poukazom na uvedené, súd prvej inštancie správne ustálil, že pre posúdenie dôvodnosti podania žaloby bolo potrebné v tomto konaní zistiť, či žalovaný pohľadávku žalobcu neuznal v súlade so zákonom, alebo či sú dané dôvody, pre ktoré by pohľadávka žalobcu uplatnená proti podstate v konkurze vedenom proti úpadcovi, špecifikovaná v petite žaloby, bola určená čo do právneho dôvodu, výšky a poradia a v tomto kontexte sa správne zaoberal konkrétnymi dôvodmi, pre ktoré žalovaný, ako správca úpadcu, neuznal žalobcom uplatnenú pohľadávku: neexistencia zmluvného vzťahu medzi úpadcom a žalobcom; absolútna neplatnosť záložnej zmluvy uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a obchodnou spoločnosťou CORTE spol. s r.o.; neexistencia obohatenia úpadcu a jeho veriteľov na úkor žalobcu.

28. Vo vzťahu k prvému dôvodu neuznania pohľadávky žalobcu zo strany správcu, odvolací súd zhodne s názorom súdu prvej inštancie, poukazuje na dikciu § 28 ods. 7, 8 ZoKR, z ktorých jednoznačne vyplýva právo veriteľa uplatniť si svoju pohľadávku, ktorú má voči inej osobe než úpadcovi, ak je táto zabezpečená zabezpečovacím právom vzťahujúcim sa k majetku úpadcu. Pre úspešné uplatnenie pohľadávky preto nie je nevyhnutné, aby žalobca bol priamo v zmluvnom vzťahu s úpadcom, stačí, ak disponuje pohľadávkou, ktorá je zabezpečená zabezpečovacím právom vzťahujúcim sa k majetku úpadcu. Uvedené v odvolacom konaní namietané nebolo.

29. Odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že kruciálnou otázkou v tomto spore sa tak stala otázka existencie záložného práva žalobcu k nehnuteľnosti vo vlastníctve žalovaného, ktoré žalobca odvodzuje zo záložnej zmluvy uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a obchodnou spoločnosťou CORTE spol. s r.o.

29.1. V konaní bolo súdom prvej inštancie zistené, že úpadca ako predávajúci a spoločnosť CORTE spol. s r.o. ako kupujúci uzavreli dňa 14.2.2006 kúpnu zmluvu, predmetom ktorej boli nehnuteľnosti v k.ú. B. za dojednanú kúpnu cenu. Správa katastra povolila vklad vlastníckeho práva k uvedeným nehnuteľnostiam do katastra nehnuteľností

v prospech spoločnosti CORTE spol. s r.o. Právny predchodca žalobcu (NBL Factor, spol.

s r.o.) a spoločnosť CORTE spol. s r.o. uzavreli dňa 15.10.2007 zmluvu o úvere v znení Dodatku. č. 1., Dodatku. č. 2. a Dodatku č. 3. Právny predchodca žalobcu (NBL Factor, spol. s r.o.) a spoločnosť CORTE spol. s r.o. uzavreli dňa 26.9.2007 zmluvu o zriadení záložného práva k predmetným nehnuteľnostiam. Záložné právo k predmetným nehnuteľnostiam bolo zapísané v katastri nehnuteľností v prospech právneho predchodcu žalobcu (NBL Factor, spol. s r.o.) Právny predchodca žalobcu (NBL Factor, spol. s r.o.) a spoločnosť CORTE spol. s r.o. uzavreli dňa 23.11.2007 zmluvu o vykonávaní bezregresného factoringu pohľadávok

č. 52026/07. Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 15.9.2011 postúpil právny predchodca žalobcu (NBL Factor, spol. s r.o.) na žalobcu pohľadávku voči spoločnosti CORTE spol. s r.o. v konkurze. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 1R/8/2009-56 zo dňa 26.5.2010, s účinkami zverejnenia ku dňu 1.6.2010, bol vyhlásený konkurz na majetok obchodnej spoločnosti CORTE spol. s r.o. Pôvodný veriteľ NBL Factor, spol. s r.o. si

v konkurze vedenom na OS Banská Bystrica pod sp. zn. 1R/8/2009 uplatnil pohľadávky voči úpadcovi - obchodnej spoločnosti CORTE spol. s r.o., pričom na základe postúpenia pohľadávok z pôvodného veriteľa na žalobcu bol uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 1R 8/2009-523 zo dňa 21.12.2011 povolený vstup žalobcu ako veriteľa do konkurzu vedeného na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 1R/8/2009 namiesto pôvodného veriteľa. Uznesením Okresného súdu Trenčín č.k. 28R/4/2012 zo dňa 3.1.2013, s účinkami zverejnenia ku dňu bol vyhlásený konkurz na majetok úpadcu Peter Križan - Mäsko. Rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č.k. 5C/80/2011-333 zo dňa 11.9.2014, potvrdeným rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/1151/2014 zo dňa 1.7.2015 bolo určené, že vlastníkom predmetných nehnuteľností je Peter Križan - Mäsko (úpadca).

V odôvodnení predmetného rozsudku bolo konštatované, že „...došlo k účinnému odstúpeniu od kúpnej zmluvy a to odstúpením zo dňa 20.11.2006... Následné právne úkony medzi Petrom Križanom a spoločnosťou CORTE spol. s r.o. týkajúce sa sporných nehnuteľností, v ktorých vystupovala spoločnosť CORTE spol. s r.o. ako vlastník (napr. nájomné zmluvy, zmluvy

o prevode týchto nehnuteľností a pod.) sú absolútne neplatné právne úkony; keďže spoločnosť CORTE spol. s r.o. nemala oprávnenie s nehnuteľnosťami disponovať.“ Najvyšší súd SR uznesením vydaným dňa 25.5.2016 pod sp. zn. 7Cdo 1360/2015 dovolanie odporcu - správcu úpadcu CORTE spol. s r.o. odmietol. Rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 41CoKR/11/2018 zo dňa 18.12.2018 boli vylúčené predmetné nehnuteľnosti zo súpisu konkurznej podstaty obchodnej spoločnosti CORTE spol. s r.o.. Súd konštatoval, že odstúpením od zmluvy sa zmluva zrušila s účinkami ex tunc, čím zanikol právny titul, na základe ktorého nadobúdateľ získal vlastnícke právo k nehnuteľnosti. Najvyšší súd SR uznesením vydaným dňa 28.1.2020 pod sp. zn. 1Obdo/56/2019 dovolanie odporcu - správcu úpadcu CORTE spol. s r.o. odmietol.

29.2 Žalobca v tejto súvislosti uviedol, že i keď rešpektuje uvedené rozhodnutia súdov, týkajúce sa otázky vlastníctva nehnuteľností a vylúčenia nehnuteľností zo súpisu konkurznej podstaty obchodnej spoločnosti CORTE spol. s r.o., súd prvej inštancie pochybil, keď - s poukazom na právnu vetu rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/44/2010 - vychádzal len z právneho posúdenia vzťahu medzi spoločnosťou CORTE, spol. s r.o. a úpadcom v popísaných rozsudkoch a sám právny vzťah medzi účastníkmi toho súdneho konania neposudzoval.

29.3 Po preskúmaní veci odvolací súd zistil, že ani táto odvolacia námietka žalobcu dôvodná nie je.

29.4 Je pravdou, že súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku v bode 71 poukázal na právnu vetu rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/44/2010 zo dňa 31.01.2012 (i keď zrejme v dôsledku chyby v písaní uvádza sp.zn. 1Cdo/44/2019), publikovaného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod č. R 40/2013, podľa

ktorého pokiaľ už bola v občianskoprávnom konaní právoplatne vyriešená určitá otázka hmotnoprávneho vzťahu účastníkov, je súd v inom konaní, v ktorom má tú istú otázku posúdiť ako prejudiciálnu, viazaný jej skorším posúdením. Odvolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné prisvedčiť odvolacej argumentácii žalobcu, že v zmysle subjektívnej hranice záväznosti súdneho rozhodnutia je výrok právoplatného rozsudku záväzný predovšetkým pre sporové strany. Výnimky z takto všeobecne stanovenej subjektívnej hranice záväznosti súdneho rozhodnutia stanovuje jednak Civilný sporový poriadok <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mrqge2v6mjwga>>, ale aj osobitné predpisy (napr. § 131 <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mjzheyv6njrgmxhaylsmftxeylfgfuytgmi>> ods. 5 OBZ), čo ale nie je súdený prípad. Skutočnosť, že výrok právoplatného rozsudku už nie je záväzný pre všetky orgány, neznamena nič iné než to, že akýkoľvek orgán verejnej moci je viazaný tým, ako vec právne posúdil súd, avšak len medzi danými sporovými stranami, ako správne argumentuje odvolateľ. Ak teda súd koná s niekým, kto nebol stranou právoplatne skončeného a rozhodnutého konania (a nejde pritom ani o subjekt, na ktorý je zákonom rozšírená subjektívna hranica záväznosti súdneho rozhodnutia) - ako tomu je v súdnej veci-, môže túto otázku posúdiť aj inak, teda výrok právoplatného rozsudku preň v tomto prípade záväzný nebude (doc. JUDr. Marek Števček, PhD., doc. JUDr. Svetlana Ficová, CSc., JUDr. Jana Baricová, JUDr. Soňa Mesiarkinová, JUDr. Jana Bajánková, JUDr. Marek Tomašovič, PhD. a kolektív: Civilný sporový poriadok, Komentár, C.H.Beck, 2016, str. 834-836).

29.5 Je treba si však uvedomiť, že v súdnej veci súd prvej inštancie nezaložil svoje rozhodnutie na prejudiciálnom účinku právoplatnosti skorších rozsudkov (§ 228 CSP)

v novom sporovom konaní s neidentickým predmetom konania, ako sa mylne domnieva žalobca.

29.6 Súd prvej inštancie sa v napadnutom rozsudku (body 73 až 80) v prvom rade zaoberal argumentáciou žalobcu, ktorý - akceptujúc vyriešenie otázky vlastníckeho práva

k predmetným nehnuteľnostiam v prospech úpadcu vzhľadom na popísané rozhodnutia súdov - už v prvoinštančnom konaní rovnako ako v odvolacom konaní namietal, že žiadny

z výrokov súdov sa v týchto konaniach nezaoberal platnosťou alebo neplatnosťou záložnej zmluvy, keďže ide úplne samostatnú otázku. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti správne uviedol, že neplatnosť právnych úkonov obchodnej spoločnosti CORTE spol. s r.o., týkajúcich sa predmetných nehnuteľností, vyplýva z ustanovenia § 151d ods. 3 Občianskeho zákonníka, v zmysle ktorého len vlastník môže zriadiť záložné právo na predmet, ktorý ma vo svojom vlastníctve. S poukazom na princíp právnej istoty, ovládajúci civilné sporové konanie (čl. 2 ods. 2 CSP), vychádzajúc z právoplatných rozhodnutí súdov, ktorými bolo určené vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam v prospech úpadcu Petra Križana - a ktoré nespochybňuje ani odvolateľ (naopak i v odvolaní uvádza, že tieto rozhodnutia rešpektuje)- súd prvej inštancie sám zodpovedal vyššie kreovanú otázku existencie záložného práva žalobcu k nehnuteľnostiam vo vlastníctve žalovaného, odvodzovaného zo záložnej zmluvy uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu a obchodnou spoločnosťou CORTE spol. s r.o. Súd prvej inštancie správne vyvodil, že za situácie, keď súdy v konaní o určenie vlastníctva k nehnuteľnosti medzi účastníkmi zmluvy o prevode vlastníctva

k predmetným nehnuteľnostiam vyslovili, že zo strany úpadcu došlo k platnému odstúpeniu od kúpnej zmluvy, čím sa zmluva o prevode vlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam s účinnosťou od dňa doručenia odstúpenia od zmluvy predávajúcim kupujúcemu 20.11.2006 od začiatku zrušila (rozsudok Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č.k. 5C/80/2011-333 zo dňa 11.9.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/1151/2014 zo dňa 1.7.2015), absolútne neplatnými právnymi úkonmi s poukazom na § 151d ods. 3 Občianskeho zákonníka, sú i následné právne úkony, v ktorých vystupovala spoločnosť CORTE spol. s r.o. ako vlastník predmetných nehnuteľností, a teda aj zmluva o zriadení záložného práva k predmetným nehnuteľnostiam, ktorú až dňa 26.9.2007 uzavreli právny predchodca žalobcu (NBL Factor, spol. s r.o.) a spoločnosť CORTE spol. s r.o. Základným atribútom právnej istoty podľa čl. 2 CSP je totiž požiadavka zásadnej predvídateľnosti súdnych rozhodnutí, ktorá je spätá s postulátom, že zásadne právne rovnaké (obdobné) prípady sa skrátka majú posudzovať rovnako, a rozdielne prípady rozdielne.

29.7 Súd prvej inštancie sa ďalej v napadnutom rozsudku dôsledne vysporiadal i s právnou argumentáciou žalobcu, na ktorej tento zotrval i v odvolacom konaní, a síce, že pri posudzovaní hmotnoprávneho vzťahu sporových strán v súdnej veci dochádza k stretu dvoch základných princípov, a to princípu ochrany dobromyseľnosti žalobcu pri nadobudnutí záložného práva zaťažujúceho

majetok úpadcu a princíp ochrany vlastníckeho práva úpadcu žalovaného. V tomto kontexte žalobca argumentoval uznesením Ústavného súdu SR sp.zn.

I. ÚS 549/2015, ďalej rozhodnutiami sp.zn. I. ÚS 151/2016 a I. ÚS 460/2017, ktoré ukladajú všeobecným súdom, aby otázku dobromyseľnosti vždy riadne posúdili a (pokiaľ je to možné a spravodlivé a pokiaľ nie je možné prisúdiť ochranu obom práva) prisúdili ochranu tomu

z práv, ktorému svedčí všeobecná idea spravodlivosti. Žalobca poukázal na to, že v súdnej veci ide o skutkovo podobný prípad, ako bol prípad riešený pred ústavným súdom. Zdôraznil okolnosti, za ktorých došlo k uzavretiu záložnej zmluvy medzi jeho právnym predchodcom a spoločnosťou CORTE, spol. s r.o., na svoju dobromyseľnosť ako i na tvrdenú nedbalosť zo strany úpadcu ako vlastníka.

29.8 Podľa nálezu Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 549/2015 zo dňa 16.3.2016 aj keď Občiansky zákonník explicitne neupravuje všeobecný spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam od nevlastníka iba na základe dobrej viery nadobúdateľa,

s výnimkou vydržania nemožno bezvýnimočne tvrdiť, že samotná absencia vlastníckeho práva prevodcu (dominum auctoris) povedie automaticky k neplatnosti zmluvy o prevode vlastníckeho práva. V tomto smere musí dôjsť aj k určitému posunu v doterajšej judikatúre ústavného súdu v riešení otázky „nemo plus iuris“ (I. ÚS 50/2010) o nové interpretačné závery či vývoj sociálnej reality najmä v zmysle zásadnej ochrany tej osoby, ktorá robila právny úkon s dôverou v určitý - jej druhou stranou prezentovaný skutkový stav. Navyše, ak bol potvrdený údajmi z verejnej štátom vedenej evidencie a najmä, keď ho potom aprobuje aj príslušný orgán verejnej moci [kataster nehnuteľností, súd a pod.] Princíp dobrej viery chrániaci účastníkov súkromnoprávných vzťahov je jedným z kľúčových prejavov princípu právnej istoty odvíjajúceho sa od princípu právneho štátu. Nadobúdateľovi vlastníckeho práva, pokiaľ toto právo nadobudol v dobrej viere, musí byť poskytovaná široká ochrana, pretože v opačnom prípade by si nikdy nemohol byť istým svojim vlastníctvom, čo by bolo

v rozpore s poňatím materiálneho právneho štátu (porovnaj aj R 14/2009). Otázkou dobrej viery takého nadobúdateľa vlastníckeho práva sa tak všeobecné súdy musia vždy riadne zaoberať pri jeho spochybňovaní treťou osobou. Ústavný súd z hľadiska poskytnutia ústavnoprávnej ochrany musí tak postaviť na rovnakú úroveň vlastnícke právo pôvodného vlastníka a nadobudnutie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti novým nadobúdateľom na základe jeho dobrej viery. Tým sa dostávajú do vzájomnej kolízie obidve ústavné hodnoty - princíp ochrany dobrej viery ďalšieho nadobúdateľa (princíp dobrej viery, dôvery v akty štátu a právnej istoty v demokratickom právnom štáte) a princíp ochrany vlastníckeho práva pôvodného vlastníka (princíp nemo plus iuris ad alium transfere potest quam ipse habet, t. j. nikto nemôže previesť na iného viac práv, než koľko sám má). Pokiaľ však nemožno zachovať maximum z obidvoch základných práv (čo platí aj pre tento prípad), treba prihliadnuť na princíp všeobecnej spravodlivosti, keď je nutné zvažovať všeobecné súvislosti tohto typu kolízie základných práv, ako aj individuálne okolnosti konkrétneho rozhodovaného prípadu. Vyššie riziko má niesť nedbalý vlastník než nadobúdateľ v dobrej viere, pretože tento nie je schopný sa nijako dozvedieť o tom, ako vec opustila vlastníkovu sféru a dostala sa na list vlastníctva prevodcu po zákonom určenom správnom (katastrálnom) konaní.

29.9 V náleze Ústavného súdu SR sp.zn. I. ÚS 151/2016 zo dňa 03.05.2017 ústavný súd zotrval na názoroch uvedených v náleze sp. zn. I. ÚS 549/2015. V náleze I. ÚS 460/2017 zo dňa 20.12.2017 ústavný súd doplnil, že ochrana dobrej viery chrániacej účastníkov súkromnoprávných vzťahov je jedným z kľúčových prejavov princípu dôvery a právnej istoty, odvíjajúceho sa od princípu právneho štátu. Táto ochrana môže vylúčiť ochranu vlastníckeho práva pôvodného vlastníka. Poskytnutie prednosti jednej z obidvoch požiadaviek však musí vyjsť zo starostlivého skúmania individuálnych okolností každého prípadu a ? s ohľadom na zásadu „nemo plus iuris ad alium transfere potest, quam ipse habet“ ? s náležitým a prísnyim hodnotením dobrej viery nadobúdateľa vlastníckeho práva. Je pritom potrebné nájsť praktickú konkordanciu medzi obidvoma protikladne pôsobiacimi princípmi, tak aby zostalo zachované maximum z obidvoch, a ak to možné nie je, potom dať prednosť tomu riešeniu, ktorému svedčí ešte ďalší princíp či všeobecne uznávaná predstava spravodlivosti.

29.10 Odvolací súd ďalej poukazuje na rozhodnutie Veľkého senátu Najvyššieho súdu SR sp. zn.1VObdo/2/2020 zo dňa 27.04.2021, publikovaného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR pod č. R 56/2021, ktorý sa zaoberal o.i. právnou otázkou (ne)možnosti nadobudnutia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam s poukazom na dobrú vieru nadobúdateľa, resp. k právnej otázke (ne)možnosti prelomenia zásady nemo plus iuris a nasledujúcimi právnymi vetami uzavrel, že I. Na základe absolútne neplatného právneho úkonu nie je možné nadobudnúť vlastnícke

právo, a to ani v prípade, že na jeho podklade bol uskutočnený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností.II. S poukazom na právnu zásadu, podľa ktorej nikto nemôže previesť na iného viac práv, ako sám má (nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet), nemôže platne previesť vlastnícke právo

k nehnuteľnosti na inú osobu ten, kto je na základe absolútne neplatného právneho úkonu vedený v katastri nehnuteľností ako vlastník nehnuteľností. Dobrá viera nadobúdateľa, že hnutelnú alebo nehnuteľnú vec nadobúda od vlastníka, má vplyv na nadobudnutie vlastníckeho práva, len pokiaľ zákon v taxatívne vymedzených prípadoch nadobudnutie vlastníckeho práva s poukazom na dobrú vieru ich nadobúdateľa výslovne upravuje. V iných prípadoch právna úprava de lege lata nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka

s poukazom na dobrú vieru nadobúdateľa neumožňuje. IV. Ustanoveniu § 70 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv

k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon), ktoré upravuje hodnovernosť údajov katastra, nezodpovedá výklad, podľa ktorého už len sama evidencia vlastníctva nehnuteľnosti v katastri nehnuteľnosti zakladá dobrú vieru evidovaného vlastníka v to, že je vlastník.

29.11 Veľký senát obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR v citovanom rozhodnutí vychádzal z toho, že existujú dve skupiny rozhodnutí najvyššieho súdu posudzujúcich predmetnú právnu otázku, keď do prvej skupiny možno zaradiť rozhodnutia, ktoré zotrvávajú na zásade nemo plus iuris (napr. sp. zn. 1Cdo/146/2012, 2MCdo/20/2011, 3Cdo/144/2010, 3Cdo/223/2016, 5MCdo/12/2011 a 7Cdo/139/2019), a do druhej skupiny rozhodnutia, ktoré umožňujú prelomenie predmetnej zásady, keď v nich okrem iného boli reflektované závery vyslovené v náleze ústavného súdu zo 16. marca 2016, sp. zn. I. ÚS 549/2015, resp. aj rozhodnutia, ktoré pripúšťajú nadobudnutie vlastníckeho práva (len) na základe dobrej viery nadobúdateľa nehnuteľnosti (1Cdo/160/2018, 2Cdo/231/2017, 4Cdo/102/2017, 4Cdo/95/2019 / vo vzťahu k záložnému právu ako vecnému právu/, 4Cdo/142/2019, 4Cdo/28/2020, 6Cdo/71/2011 a 6Cdo/792/2015, 4Cdo/102/2017, 4Cdo/95/2019, 4Cdo/142/2019

a 4Cdo/28/2020). Veľký senát v prvom rade posudzoval, ktorá časť nálezu ústavného súdu zo 16. marca 2016, sp. zn. I. ÚS 549/2015 je pre jeho rozhodovanie v spore kasačne záväzná,

a to, či je v ďalšom konaní viazaný akýmkoľvek tvrdením ústavného súdu obsiahnutým

v odôvodnení jeho nálezu, alebo či len tým konštatovaním, pre ktoré ústavný súd vyhodnotil predchádzajúce rozhodnutia (predovšetkým predchádzajúci rozsudok krajského súdu) za nesprávne. Pod právnym názorom ústavného súdu, ktorým sú súdy rozhodujúce

v predmetnom spore viazané, je potrebné rozumieť tú časť nálezu ústavného súdu, v ktorej vyslovil vlastné právne závery týkajúce sa rozhodovaného sporu, a pre ktoré vyhodnotil napadnutý rozsudok krajského súdu (v spojení s uznesením najvyššieho súdu) za nesprávny

a porušujúci právo žalobcu na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 ústavy a jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru, a len v tejto časti možno hovoriť o (v zásade bezvýhradnej) kasačnej viazanosti konajúcimi súdmi právnym názorom ústavného súdu. V rozhodovanom spore je tento právny názor - na ktorý sa vzťahuje kasačná záväznosť - vyslovený v bode 12. odôvodnenia nálezu ústavného súdu zo 16. marca 2016, sp. zn.

I. ÚS 549/2015, Ostatné úvahy - vrátane úvah o prípadnej možnosti prelomenia zásady nemo plus iuris - obsiahnuté v bodoch 14. až 18. odôvodnenia nálezu zo 16. marca 2016, sp. zn.

I. ÚS 549/2015 boli uvedené ústavným súdom nad rámec dôvodov pre zrušenie rozsudku krajského súdu z 29. októbra 2013, č. k. 21CoKR/3/2013-637 a uznesenia najvyššieho súdu

z 30. apríla 2014, sp. zn. 4Obdo/24/2014. Tieto úvahy ústavného súdu tak možno považovať za úvahy, ktoré boli uvedené v náleze obiter dictum, a nemožno na ne vzťahovať kasačnú záväznosť. Veľký senát obchodnoprávneho kolégia ďalej poukázal na to, že ústavný súd po vydaní nálezu zo 16. marca 2016, sp. zn. I. ÚS 549/2015 v uznesení o odmietnutí ústavnej sťažnosti z 20. apríla 2016, sp. zn. I. ÚS 239/2016 k právnemu záveru Krajského súdu

v Žiline v preskúmanom rozhodnutí - v zmysle ktorého „právna zásada nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet sa dá vyjadriť aj slovami 'z nepráva nemôže vzniknúť právo', a teda žalovaná v rade 2/, podobne ako žalovaný v rade 1/ nemohli platne nadobudnúť vlastnícke právo z dôvodu, že ani ich právni predchodcovia, teda subjekt, od ktorého svoje vlastnícke právo odvodzovali, toto právo k predmetným nehnuteľnostiam nikdy nenadobudli, teda ho nemohli na žalovaných ani platne previesť. Dobrá viera žalovanej v rade 2/ je rozhodná iba potiaľ, že jej možno priznať všetky práva a povinnosti oprávneného držiteľa tak, ako vyplývajú z ustanovenia § 129 a nasl. Občianskeho zákonníka. Dobrá viera nie je takej intenzity, aby zabránila vlastníkovi nehnuteľnosti účinne uplatňovať svoje absolútne právo. Inak povedané, pokiaľ zápis v katastri nehnuteľností nezodpovedá skutočnosti, má táto

prevahu nad katastrom, čo je vyjadrené tým, že údaje zapísané v katastri nehnuteľností sa považujú za platné, len pokiaľ sa nepreukáže opak“ - uviedol, že argumentáciu sťažovateľky nevyhodnotil ako spôsobilú spochybníť ústavnú udržateľnosť záverov krajského súdu

a nezistil, že by posudzovaný rozsudok krajského súdu bol svojvoľný alebo v zjavnom vzájomnom rozpore, či urobený v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou úpravou, či nedostatočne odôvodnený, a tým mohol zakladať dôvod na zásah ústavného súdu do namietaného rozsudku v súlade s jeho právomocami ustanovenými v článku 127 ods. 2 ústavy. Osobitne veľký senát obchodnoprávneho kolégia upriamuje pozornosť na uznesenie

z 26. mája 2020, sp. zn. II. ÚS 223/2020, v ktorom ústavný súd výslovne uviedol, že „pokiaľ ide o úvahy najvyššieho súdu, týkajúce sa otázky nadobudnutia vlastníckeho práva

k nehnuteľnostiam od nevlastníka, ústavný súd k nim aj vzhľadom na to, že vec sťažovateľa nie je právoplatne skončená, nepovažuje za potrebné zaujať konečné stanovisko. Z citovanej časti odôvodnenia predmetného uznesenia ústavného súdu je tak zrejmé, že nález zo

16. marca 2016, sp. zn. I. ÚS 549/2015 (resp. ďalšie rozhodnutia ústavného súdu prezentované nálezmi sp. zn. I. ÚS 151/2016 a I. ÚS 460/2017) predstavovali odklon od predchádzajúcej judikatúry ústavného súdu, ktorý nebol uskutočnený spôsobom predpokladaným zákonom o ústavnom súde.

29.12 Veľký senát obchodnoprávneho kolégia považoval za nevyhnutné pri posudzovaní nastolenej právnej otázky poukázať na aktuálny nález ústavného súdu z 19. januára 2021,

sp. zn. I. ÚS 510/2016. si uvedomuje, že judikatúra slovenských najvyšších súdnych autorít momentálne nie je úplne jednotná v otázke posudzovania konfliktu ochrany vlastníckeho práva pôvodného vlastníka a ochrany dobromyseľnosti nového nadobúdateľa. Z týchto rozhodnutí (6Cdo/792/2015, 4Cdo/102/2017, rozhodnutie sp. zn. 6Cdo/71/2011) ale nevyplýva všeobecná prednosť jedného z kolidujúcich princípov. Ide tu skôr o pripustenie možnosti skúmania existencie výnimočných okolností, ktoré môžu v konkrétnom prípade nastať a ktoré môžu byť dôvodom na ustúpenie od prísneho zotrvávania na princípe *nemo plus iuris*“ (bod 44. odôvodnenia nálezu). Následne IV. senát ústavného súdu poukázal na to, že „aj podľa vyslovených názorov v rozhodnutiach bývalého I. senátu ústavného súdu podstatným dôvodom na eventuálny odklon od striktného uplatňovania zásady *nemo plus iuris* musí byť výnimočnosť okolností, ktoré založia dobromyseľnosť nadobúdateľa

s následkom jej prevahy nad ochranou pôvodného vlastníka. Nemožno v tejto súvislosti opomenúť, že súčasťou princípu materiálneho právneho štátu je nielen možnosť, ale aj povinnosť súdu vykladať právne normy ústavne súladným spôsobom s prihliadnutím na princíp elementárnej spravodlivosti. Z tohto dôvodu konajúci senát ústavného súdu úplne nezavrhuje mimoriadne výnimočnú možnosť poskytnutia ochrany práv dobromyseľným nadobúdateľom, prioritne však k tejto otázke pristupuje zdržanlivo“ (bod 45.1. odôvodnenia nálezu). Pritom ústavný súd zvýraznil, že „v okolnostiach posudzovanej veci je potrebné vziať do úvahy, že vlastnícke právo pôvodného vlastníka nezaniklo zákonom predpokladaným spôsobom (absencia právneho titulu prevodu v dôsledku jeho absolútnej neplatnosti) a sťažovateľia tak mali nadobudnúť vlastnícke právo (resp. minimálne dobromyseľnú držbu) od nevlastníka“ (bod 46. odôvodnenia nálezu). K odkazu na vieru sťažovateľov v správnosť údajov v katastri nehnuteľnosti v čase uzavretia kúpnej zmluvy ústavný súd zdôraznil, že „v zmysle § 70 ods. 1 katastrálneho zákona sú údaje katastra uvedené v § 7 hodnoverné, ak sa nepreukáže opak. Materiálna publicita údajov katastra je teda de lege lata vyvráťiteľná a podmienená tým, či sa v konkrétnom prípade nepreukáže nesúlad údajov katastra so skutočným stavom. S touto okolnosťou musí byť opatrný nadobúdateľ uzrozumený“ (bod 47. odôvodnenia nálezu). Z už uvedenej zásady *nemo plus iuris* existujú výnimky, keď môže nadobúdateľ nadobudnúť vlastnícke právo k prevádzanej nehnuteľnosti aj napriek tomu, že prevodca nebol jej vlastníkom, resp. nemal právo nehnuteľnosť previesť. Ide o tieto prípady: 1. nadobudnutie nehnuteľnosti od nepravého dediča, 2. nadobudnutie nehnuteľnosti od nevlastníka v rámci konkurzného konania, 3. nadobudnutie nehnuteľnosti od nevlastníka v exekučnom konaní, 4. nadobudnutie nehnuteľnosti od nevlastníka v rámci dobrovoľnej dražby, 5. nadobudnutie nehnuteľnosti od oprávneného držiteľa podľa zákona č. 293/1992 Zb. o úprave niektorých vlastníckych vzťahov k nehnuteľnostiam v znení neskorších predpisov (SUDZINA, M. Výnimky zo zásady *nemo plus iuris* so zameraním sa na nadobudnutie nehnuteľnosti od nevlastníka

v slovenskom právnom poriadku. In: *Ius et Administratio* 1/2013). Rovnaká úprava je platná dosiaľ, pričom jednotlivé výnimky sú explicitne vymedzené jednoznačne formulovanou právnou normou. Vo všeobecnosti je možné uzavrieť, že de lege lata vychádza náš právny poriadok z predpokladu, že ak zákon neustanoví inak, nikto nemôže previesť na iného vlastnícke právo, ktorým sám nemôže disponovať“ (bod 53. odôvodnenia nálezu).

29.13 Veľký senát sám k nastolenej právnej otázke uviedol, že v odbornej literatúre je vo vzťahu k zásade *nemo plus iuris a* k možnosti nadobudnúť vlastnícke právo aj od nevlastníka prezentovaný názor, že tieto prípady sice pripomínajú originárny spôsob nadobudnutia vlastníctva, pretože sa tu neaplikuje zásada *'nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet'* (nikto nemôže previesť na iného viac práv, ako sám má), avšak osoby konajúce v nich sa domnievajú, že dochádza k riadnemu prevodu alebo prechodu vlastníctva, teda nadobúdatelia sú presvedčení, že nadobúdajú vlastníctvo derivátnym a nie originárnym spôsobom. Dobromyseľnosť nadobúdateľov je pritom nevyhnutnou podmienkou toho, aby vlastníctvo bolo nadobudnuté aj od nevlastníka. Táto dobromyseľnosť je súčasne aj zvýraznená vo všetkých zákonných ustanoveniach, ktoré výslovne umožňujú nadobudnutie vlastníctva od nevlastníka (§ 446 Obchodného zákonníka, § 486 Občianskeho zákonníka, § 93 ods. 3 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, § 140 ods. 2 písm. I/ Exekučného poriadku).

Z toho vyplýva, že pre nadobudnutie vlastníctva od nevlastníka v zásade nepostačuje samotná dobromyseľnosť nadobúdateľa, že získal vlastníctvo k veci, ale musí ísť o taký prípad dobromyseľnosti, s ktorou je takáto možnosť explicitne normatívne spojená. Inak povedané, napríklad samotná dobrá viera nadobúdateľa nehnuteľnosti spojená so stavom zapísaným v katastri nehnuteľností nebude mať za následok nadobudnutie vlastníctva od nevlastníka, ak sa preukáže, že právny úkon, na základe ktorého mal prevodca alebo jeho právny predchodca nadobudnúť vlastníctvo k nehnuteľnosti, je absolútne neplatný. V tomto rozsahu je pritom judikatúra na Slovensku vzáčne jednotná (napríklad rozsudok najvyššieho súdu z 28. júna 2017, sp. zn. 3Cdo/115/2016, rozsudok najvyššieho súdu z 26. januára 2017, sp. zn. 3Cdo/223/2016, uznesenie najvyššieho súdu z 30. mája 2012, sp. zn. 6Cdo/107/2011, uznesenie ústavného súdu z 10. februára 2010, sp. zn. I. ÚS 50/2010). Jedinú, avšak osamotenú výnimku tak v slovenskej judikatúre predstavuje nález ústavného súdu zo

16. marca 2016, sp. zn. I. ÚS 549/2015, ktorý vo svojej podstate povýšil aj samotnú dobrú vieru nadobúdateľa v zápis v katastri nehnuteľností na spôsobilý titul nadobudnutia vlastníckeho práva. Tento názor však v neskoršej judikatúre najvyššieho súdu a ani

v doktrínalnej rovine nenašiel odozvu. S úpravou nadobudnutia vlastníctva len na podklade dobromyseľnosti nadobúdateľa však pro futuro ráta pripravovaná rekodifikácia (záväzkovej časti) Občianskeho zákonníka, pričom v tejto súvislosti bude potrebné zrejme upraviť aj pohľad na vydržanie, pretože bez ďalšieho by hrozila obsolétnosť tohto inštitútu“ (k tomu viď aj FEČÍK, M. In: ŠTEVČEK, M., DULAK, A., BAJANKOVÁ, J., FEČÍK, M., SEDLAČKO, F., Pokiaľ ústavný súd uviedol, že Ústavný súd Českej republiky vychádzal pri možnosti prelomenia zásady *nemo plus iuris* z totožného právneho základu (t. j. z rovnakej právnej úpravy, aká je platná a účinná na území Slovenskej republiky), veľký senát obchodnoprávneho kolégia vidí rozdiely v relevantných právnych úpravách. Len osobe, ktorá nadobudla vlastnícke právo (majetok) v súlade so zákonom (v súlade s platným právnym poriadkom), patrí ústavnoprávna ochrana podľa článku 20 ods. 1 ústavy (k tomu viď aj

PL. ÚS 33/95). Taktiež platí, že „rovnaká ústavná ochrana sa priznáva všetkým vlastníkom, ktorí nadobudli vlastníctvo v súlade s právnym poriadkom. Protiprávne nadobudnutie vlastníctva nie je predmetom ochrany prvou vetou článku 20“ (k tomu viď aj DRGONEC,

J. Ústava Slovenskej republiky. 2. vydanie. C. H. BECK: Bratislava, 2019, s. 517 a nasl.). Predmetnými východiskami je podľa veľkého senátu obchodnoprávneho kolégia nevyhnutné sa riadiť aj pri posudzovaní možnosti prelomenia zásady *nemo plus iuris* a prípadnej možnosti nadobudnutia vlastníckeho práva od nevlastníka s odkazom na dobrú vieru nadobúdateľa. Neprichádza do úvahy, aby súdy bez toho, aby existoval zákonný podklad, rozširujúco vyvodzovali možnosť ochrany dobromyseľného nadobúdateľa tým spôsobom, že samotná dobrá viera nadobúdateľa postačuje na priznanie jej vlastníckeho práva, t. j. že by nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka bolo prípustné vo všeobecnosti. Uvedené platí bez ohľadu na to, že zotrvanie na zásade *nemo plus iuris* môže pôsobiť v subjektívnej rovine nespravodlivo voči nadobúdateľovi veci Medzi iné skutočnosti ustanovené zákonom, na základe ktorých možno nadobudnúť vlastnícke právo k veci (podľa § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka), tak podľa veľkého senátu obchodnoprávneho kolégia nie je možné zaradiť nadobudnutie veci v dobrej viere od nevlastníka vo všeobecnosti (t. j. okrem prípadov výslovne predpokladaných zákonom). Výnimky zo zásady *nemo plus iuris*, uprednostňujúce ochranu dobromyseľného nadobúdateľa, sú taxatívne upravené naprieč jednotlivými právnymi predpismi. Medzi tieto výnimky možno zaradiť ustanovenia § 486 Občianskeho zákonníka, § 446 Obchodného zákonníka, § 93 ods. 3 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, § 19 ods. 3 zákona o cenných papieroch a § 61 Exekučného poriadku (v znení účinnom do

31. marca 2017) [resp. § 140 ods. 2 písm. I) v spojení s § 150 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom od 1. apríla 2017].

29.14 Pri rozhodovaní o predloženej právnej otázke je potrebné pri posudzovaní zásady nemo plus iuris (resp. ochrany dobromyseľného nadobúdateľa) - ako už bolo naznačené aj vyššie (v bode 74.1. odôvodnenia) - rozlišovať situácie, kedy došlo po uzatvorení kúpnej zmluvy k zrušeniu nadobúdacieho titulu predávajúceho od situácie, kedy sa predávajúci vôbec nestal vlastníkom prevádzanej nehnuteľnosti, napríklad z dôvodu (absolútnej) neplatnosti zmluvy ako nadobúdacieho titulu na strane predávajúceho. Do prvej skupiny možno zaradiť situácie, kedy došlo k odstúpeniu od zmluvy o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam medzi ich pôvodným vlastníkom a predávajúcim (t. j. prvým nadobúdateľom) po uzatvorení kúpnej zmluvy medzi predávajúcim a ďalším (dobromyseľným) nadobúdateľom, prípadne

k splneniu rozvázovacej podmienky v obdobnej situácii, alebo k inému zrušeniu nadobúdacieho titulu predávajúceho po uzavretí zmluvy o prevode nehnuteľnosti medzi predávajúcim a (dobromyseľným) nadobúdateľom [napríklad zrušením rozhodnutia

o schválení príklepu na (daňovej) exekučnej dražbe; prípadne zrušením právoplatného rozhodnutia súdu o určení vlastníckeho práva po prevode nehnuteľností osobou, o ktorej vlastníckom práve bolo právoplatne rozhodnuté, na tretiu osobu, na základe mimoriadnych opravných prostriedkov]. V takom prípade totiž nadobúdateľ nadobudol nehnuteľnosť nielen od subjektu, v prospech ktorého svedčal zápis o vlastníckom práve k nehnuteľnostiam

v katastri nehnuteľností, ale aj od subjektu, ktorý v čase prevodu v skutočnosti ich vlastníkom bol. Následná zmena v právnom postavení predávajúceho (napríklad po odstúpení od zmluvy) na postavenie dobromyseľného nadobúdateľa nemá vplyv a nemôže tak dôjsť k strate jeho vlastníckeho práva, hoci sa podľa ustanovenia § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka pôvodná zmluva zrušuje s účinkami ex tunc. Predmetné zákonné ustanovenie sa v takom prípade dotýka len obligačných účinkov zmluvy a nie aj vecno-právnych účinkov zmluvy, a do úvahy medzi pôvodným vlastníkom a prvým nadobúdateľom (predávajúcim) prichádza iba vyporiadanie spôsobom predpokladaným v druhej vete ustanovenia § 458 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vecno-právne účinky odstúpenia od zmluvy - t. j., že sa obnovuje vlastnícke právo pôvodného vlastníka k nehnuteľnostiam priamo zo zákona - prichádza do úvahy vtedy, ak nedošlo k ďalšiemu prevodu nehnuteľností na inú osobu, ktorá ich nadobudla dobromyseľne. Platným odstúpením od zmluvy sa zmluva o prevode vlastníctva k nehnuteľnosti od začiatku zrušuje (ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak). Týmto zrušením zaniká právny titul, na základe ktorého nadobúdateľ získal vlastnícke právo

k nehnuteľnosti. Medzi účastníkmi je po zrušení zmluvy z hľadiska obligačných a vecno-právnych účinkov taký právny stav, ako keby k uzavretiu zmluvy nedošlo. Vlastnícke právo prevodcu sa obnovuje zo zákona. Táto zmena sa do katastra nehnuteľností zapisuje záznamom. Predpokladom takéhoto obnovenia vlastníctva prevodcu je však skutočnosť, že vlastníctvo dotknutej nehnuteľnosti nebolo pred odstúpením od zmluvy dobromyseľne nadobudnuté treťou osobou“ (viď prvú právnu vetu rozsudku najvyššieho súdu z 20. júla 2011, sp. zn. 6Sžo/229/2010 publikovaného v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 5/2014 pod R 81/2014). Možnosť prelomenia zásady nemo plus iuris - okrem zákonom predvídaných výnimiek - nie je podľa veľkého senátu obchodnoprávneho kolégia možné odvodiť ani zo znenia ustanovenia § 70 ods. 1 katastrálneho zákona, a to ani s odkazom na článok 1 ods. 1 ústavy, z ktorého ako-takého tiež nie je možné odvodiť uprednostnenie ochrany dobrej viery nadobúdateľa nehnuteľnosti pred ochranou jej vlastníka alebo aspoň pomerovanie medzi ochranou vlastníka veci a dobrou vierou ďalšieho nadobúdateľa.

29.15 Najvyšší súd zotrval na právnom závere, že absolútne neplatný právny úkon nespôsobí právne následky ani v prípade, ak na jeho základe už bolo kladne rozhodnuté o vklade vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností príslušným okresným úradom (jeho katastrálnym odborom) nie je možné podľa veľkého senátu obchodnoprávneho kolégia chápať ako rozhodnutie správneho orgánu, ktorým by malo byť s definitívnou platnosťou rozhodnuté o vlastníckom práve určitej osoby

k nehnuteľnostiam, ale predstavuje podmienku nevyhnutnú pre nadobudnutie vlastníckeho práva na základe zmluvy podľa ustanovenia § 133 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ ide o princíp právnej istoty, ktorého súčasťou je aj dôvera subjektov práva v platné právo

a k uplatneniu princípu ochrany práv nadobudnutých v dobrej viere, považuje veľký senát obchodnoprávneho kolégia za nevyhnutné zdôrazniť, že „predmetná zásada, vychádza z toho, že právo bolo skutočne nadobudnuté, a teda, že niekto sa stal jeho subjektom, a preto spravídla nemôže byť tohto práva zbavený dodatočným odpadnutím (zrušením) právneho dôvodu, na ktorého základe sa stal prevodca (predchádzajúci prevodca) vlastníkom veci. Predpokladom uplatnenia tejto zásady, a teda aj

princípu právnej istoty je, že nadobúdateľ vec nadobudol od skutočného vlastníka a nie od nevlastníka“ (k tomu vid' aj uznesenie najvyššieho súdu z 30. mája 2012, sp. zn. 6Cdo/107/2011). Je tak zrejmé, že ak „nadobúdateľ nehnuteľností“ mal nadobudnúť vec od osoby, ktorá v skutočnosti nebola jej vlastníkom, toto vlastnícke právo v skutočnosti nikdy nenadobudol, a preto sa nemôže dovolávať ochrany práva nadobudnutého v dobrej viere.

29.16 Odvolací súd po preskúmaní veci zistil, že súd prvej inštancie postupoval jednak v intenciách popísaných rozhodnutí ústavného súdu a jednak v intenciách záverov Veľkého senátu obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu SR a v súdnej veci dôsledne vyhodnotil individuálne okolnosti súdnej veci vo vzťahu k existujúcej kolízii medzi princípom ochrany dobromyseľnosti žalobcu pri nadobudnutí záložného práva zaťažujúceho majetok úpadcu

a princípom ochrany vlastníckeho práva úpadcu žalovaného. Súd prvej inštancie prisvedčil jednoznačnému trendu v rámci rozhodovacej činnosti súdov prelamiujúci zásadu „nemo plus iuris ad alium transfere potest, quam ipse habet“, na ktorú žalobca poukazuje. Dobromyseľnosť žalobcu súd prvej inštancie ani nespochybnil a nestotožnil sa ani

s argumentáciou žalovaného o tom, že by žalobca nevyňaložil dostatočnú opatrnosť pri uzatváraní Záložnej zmluvy. Súd prvej inštancie však súladne s názorom veľkého senátu najvyššieho súdu uzavrel, že samotná dobromyseľnosť žalobcu pri uzavretí - v tomto prípade - záložnej zmluvy nepostačuje na prelomenie princípu ochrany vlastníckeho práva pôvodného vlastníka. Súd prvej inštancie taktiež v rámci skúmania individuálnych okolností prípadu správne zohľadnil zásadný fakt, a to, že k uzavretiu záložnej zmluvy so spoločnosťou

CORTE spol. s r.o. (subjekt odlišný od úpadcu) došlo až po tom, čo došlo k platnému odstúpeniu od zmluvy zo strany úpadcu. Ide o rozhodujúcu skutočnosť, ktorá odlišuje prejednávajúcu vec od prípadov popisovaných najvyšším súdom v rozhodnutí R 56/2021 (vid' bod 28.14. tohto rozsudku), v ktorých došlo k odstúpeniu od zmluvy o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam medzi ich pôvodným vlastníkom a predávajúcim (t. j. prvým nadobúdateľom) po uzatvorení kúpnej zmluvy medzi predávajúcim a ďalším (dobromyseľným) nadobúdateľom, kedy u dobromyseľného nadobúdateľa nemôže dôjsť k strate jeho vlastníckeho (pozn. resp. iného vecného práva) práva, hoci sa podľa ustanovenia § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka pôvodná zmluva zrušila s účinkami ex tunc. V súdnej veci však k odstúpeniu úpadcu od kúpnej zmluvy so spoločnosťou CORTE, spol. s r.o., došlo takmer rok pred uzavretím záložnej zmluvy medzi právnym predchodcom žalobcu ako záložným veriteľom a spoločnosťou CORTE, spol. s r.o., teda záložná zmluva bola uzavretá v čase, keď už spoločnosť CORTE, spol. s r.o. vlastnícke právo k nehnuteľnostiam jednoznačne nesvedčalo. Na veci nič nemení ani fakt, že k záznamu tejto skutočnosti do katastra nehnuteľností došlo až následne. Vlastnícke právo prevodcu sa totiž v prípade odstúpenia od zmluvy obnovuje zo zákona, ktorá zmena sa do katastra nehnuteľností zapisuje záznamom. Predpokladom takéhoto obnovenia vlastníctva prevodcu je skutočnosť, že vlastníctvo dotknutej nehnuteľnosti nebolo pred odstúpením od zmluvy dobromyseľne nadobudnuté treťou osobou, resp. nedošlo k vzniku vecného práva v prospech dobromyseľnej tretej osoby, k čomu v zmysle uvedeného v súdnej veci nedošlo.

29.17 Vo vzťahu k argumentácii žalobcu ohľadne jeho viery v zápis v katastri nehnuteľností, ktorý v čase uzavretia záložnej zmluvy napriek skoršiemu odstúpeniu od zmluvy svedčal v prospech spoločnosti CORTE, spol. s r.o. ako vlastníka nehnuteľnosti, odvolací súd poukazuje na závery veľkého senátu obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu popísané v bode 29.15. tohto rozsudku, od ktorých nebol na základe odvolacej argumentácie žalobcu, dôvod odkloniť sa.

30. K námietke žalobcu, že napriek svojej obozretnosti a dobromyseľnosti nebude môcť byť uspokojený zo žiadneho z inštitútov, ktoré použil na zabezpečenie svojich pohľadávok, odvolací súd zdôrazňuje, že dobromyseľnosť žalobcu nebola v tomto konaní sporná a ani odvolací súd konanie žalobcu v dobrej viere nespochybňuje. Zároveň však žalobcovi súd nemohol poskytnúť ochranu v tomto konkrétnom konaní vo vzťahu k správcovi konkurznej podstaty úpadcu, ktorý so žalobcom nikdy nebol v žiadnom zmluvnom vzťahu a ktorý je subjektom odlišným od osoby dlžníka žalobcu, ktorý svoje záväzky voči žalobcovi nesplnil, pričom ich splnenie si zabezpečil zmluvou o zriadení záložného práva uzavretou so žalobcom v čase, keď mal vedomosť o tom, že nie je vlastníkom zakladaných nehnuteľností. Tento nedobromyseľný postup dlžníka nemožno pričítať na ťarchu žalovaného v tomto súdnom konaní.

31. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti sa odvolací súd stotožnil s názorom súdu prvej inštancie o tom, že v konaní nebola zistená existencia záložného práva žalobcu zaťažujúceho nehnuteľnosti

úpadcu. Následnému záveru súdu prvej inštancie, že postup žalovaného, ktorý neuznal uplatnené pohľadávky žalobcu proti podstate bol opodstatnený pre dôvody ním uvedené, pričom neboli zistené dôvody, ktoré by umožnili určiť, že pohľadávky žalobcu uplatnené proti podstate, špecifikované v žalobe, sú zistené čo do právneho dôvodu a výšky, niet čo vytknúť.

32. Súd prvej inštancie správne rozhodol i o trovách konania, keď vzhľadom na to, že obe strany mali v spore čiastočný úspech, v zmysle § 255 ods. 2 CSP, rozhodol tak, že vyslovil, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

33. Žalobca v odvolacom konaní neprodukoval žiadne skutkové ani právne argumenty, spôsobilé privodiť zmenu napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie v jeho prospech.

S poukazom na uvedené dôvody odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny § 387 ods. 1 CSP potvrdil, pričom v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 2 CSP, s ktorým sa stotožňuje.

34. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

35. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

36. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

37. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní bol plne úspešný žalovaný, ktorému voči neúspešnému žalobcovi patrí nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

38. O výške náhrady trov odvolacieho konania žalovaného rozhodne v súlade s § 262 ods. 2 v nadväznosti na § 251 CSP súd prvej inštancie.

39. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo

zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolaateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).